

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af første Behandling af Forslag til Rigsdagsbeslutning om Indgaaelse af en Overenskomst med Norge angaaende Østgrønland.

Forhandlingen genoptoges.

Zahle: Jeg kunde have ønsket den højtærede Udenrigsminister en mere tiltalende Debut sag end denne noget kedelige Arv fra en Forgænger, men jeg kan paa den anden Side komplimentere den højtærede Minister for det overordentlige advokatoriske Talent, han lagde for Dagen i sit Forsvar for denne Sag.

Sagen maa efter min Mening ses fra tre Synspunkter. Det ene er: Hvorledes bevarer Danmark under de foreliggende Forhold, som er tilvejebragt ved Overenskomstforslaget, sin Suverænetet over Grønland? Paa den anden Side: Hvorledes tilvejebringer vi bedst et roligt og vedvarende venskabeligt Forhold til Norge? Og hvad kan vi foretage os uden at tilside sætte Hensynet til den eskimoiske Befolkning, hvis Velfærd vi har taget i vor Haand, og som vi er æresforpligtede til ikke paa noget Punkt at svigte?

Hvad nu først angaar Suveræneteten over Grønland, saa vil den ikke blive ubeskaaret for Danmark, hvis denne Overenskomst bliver vedtaget. Det nytter ikke, at den højtærede Udenrigsminister meget veltalende udvikler Tanker, hvis Indhold er, at det er en Selvfølge, at Danmarks Suverænetet over hele Grønland opretholdes; thi vor Suverænetet over Grønland bestrides fra norsk Side, og naar vi saa vedtager en Overenskomst, der ikke tydelig fastslaaer den, har vi delvis givet Slip paa den.

Hvis vi vil se, hvad den Overenskomst, som foreligger her til Behandling, betyder, maa vi først og fremmest gøre os klart og skaffe os fuldkommen Oplysning om, i hvilken Aand og med hvilken Forstaaelse af dens Bestemmelser man har vedtaget Overenskomsten i Norge. Det er nu vel en given Sag, at der bliver nedsat et Udvalg af dette høje Ting angaaende denne Sag; og jeg vil haabe, at dette Udvalg meget omhyggeligt vil skaffe oplyst, hvilket Standpunkt Nordmændene staar paa, og jeg tvivler desværre ikke om, at det, vi vil kunne konstatere, er, at det norske Standpunkt er dette, at denne Overenskomst ikke er en Tilfredsstillelse af de norske Ønsker, men at det er et første Skridt frem ad en Bane, som skal føre til, at Nordmændene

kommer til at øve Raadigheden over hele Grønland.

Norge anerkender, naar denne Overenskomst er vedtaget, ikke mere vor Suverænetet over hele Grønland. Det fremgaar af den Note, som knytter sig til Overenskomsten, og som, saavidt jeg ved, Nordmændene vil behandle paa en særlig højtidelig Maade, som vil gøre denne Note til et betydningsfuldt folkeretligt Dokument. Jeg antager, at den højtærede Udenrigsminister er fuldt bekendt med dette Forhold, og vil give os Besked om det i det Omfang, som han mener, det kan gaa an at meddele det overfor Offentligheden, saaledes at der ikke kan foreligge nogen Mulighed for, at man gaar til her i Rigsdagen at vedtage denne Overenskomst under en delvis svigtende Forudsætning, saaledes at den danske Offentlighed ikke fuldt er oplyst om, hvilken Betydning Notevekslingen kan faa.

Jeg maa fremdrage for den højtærede Udenrigsministers Hukommelse — jeg tvivler ikke om, at den højtærede Udenrigsminister omhyggeligt har sat sig ind i Sagen og derfor ogsaa er opmærksom paa dette —, at oprindelig vilde Nordmændene knytte en protocole de signature til Overenskomsten, at dette mødte Modstand hos os i det udenrigspolitiske Nævn, hvor der blev forhandlet om Sagen, at Nordmændene derfor fraveg dette, men at vore Forhandlere saa gik ind paa, at der blev føjet en Noteveksling til. Men hvis Nordmændene nu vil behandle denne Note, som ikke optages i Overenskomsten som en protocole de signature, men dog er en Slutningstilføjeelse, paa en Maade, som gør den til et betydningsfuldere folkeretligt Dokument, end en protocole de signature vilde have været, saa er vi jo ikke avanceret, men tværtimod gaaet tilbage, og saa vil det alt saa sige, at den danske Rigsdags Repræsentation i det udenrigspolitiske Nævn maatte med større Bestemthed modsætte sig den nu foreliggende Overenskomst med Tilføjelsen, end den gjorde, da der var Tale om at føje denne protocole de signature til Overenskomsten. Dette Forhold bør fuldt klares, for at der ikke skal være nogen Misforstaaelse om, hvad det er, man vedtager; men jeg overlader naturligvis fuldkommen til den højtærede Udenrigsminister at behandle det overfor Offentligheden paa den Maade, han anser det for ønskeligt.

Jeg har i denne Forbindelse ogsaa en Bemærkning at gøre til det ærede Medlem